

Renodlade Nyheter

— nyhetsblad från Vårdhygien Halland

Nr 2 december/2017

VRE-utbrott Hallands sjukhus Varberg

I slutet av sommaren upptäcktes vancomycinresistenta enterokocker, VRE, i samband med screening efter utlandsvård. Patienten hade vårdats en tid på flera avdelningar på Medicinkliniken i Varberg.

Av tidigare erfarenhet vet vi att VRE är mycket spridningsbenägen i vårdmiljö och den är svår att städa bort. Det är främst äldre, antibiotikabehandlande och/eller patienter med nedsatt immunförsvar som är extra mottagliga. VRE är smittspårningspliktig enligt Smittskyddslagen.

I samband med smittspårning upptäcktes ytterligare fyra patienter med VRE. För varje nytt fall inleddes en ny smittspårning och det utfördes både på HS och i kommunerna. Inga ytterligare fall upptäcktes. Däremot upptäcktes en Hallandspatient vara bärare efter vård i Göteborg. Smittspårning kring denna patient genererade inga fler fall.

De två ovan beskrivna fallen uppfattades som en liten, uppklarad och avslutad smittspridning av VRE.

I början av oktober, i en klinisk odling, upptäcktes på nytt ett fall av VRE. Patienten hade sedan flera veckor vårdats på Medicinkliniken i Varberg. En omfattande smittspårning startade. På två avdelningar screenades samtliga ineliggande patienter. Ännu en patient med VRE upptäcktes. Smittspårningen koncentrerades till avdelning 5A HSV och alla patienter som skrevs ut från

avdelningen screenades. Detta genererade sex nya patienter med VRE på kort tid. I samråd med sjukhusledningen beslutades att samtliga patienter som skrevs ut från HSV somatiska enheter skulle screenas. I detta involverades även kommunernas korttidsboenden och de palliativa enheterna. Ytterligare fyra patienter med VRE upptäcktes, varav en från en annan avdelning än 5A.

Från början av november upptäcktes inga nya fall och utskrivningsodlingarna avslutades sista november.

Parallellt med smittspårning och screening har det pågått ett gediget arbete på berörda enheter för att förhindra smittspridning. Mycket fokus har lagts på följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler, hantering och förvaring av förråd, översyn av köksrutiner samt ett stort och omfattande arbete med rengöring och städning av lokaler och utrustning. Vid miljöodling hittades växt på många ytor såsom säng, sängbord, toalett, handfat, transportabel toalettstol, duschpall, handskförpackning, närförråd, liftmattor, stadvagn och blodtrycksmanchett. Omständ utfördes tills provsvaret blev negativt.

I utbrottet upptäcktes arton patienter med VRE varav sju har avlidit på grund av hög ålder och annan sjukdom. Flera av patienterna med VRE är personer som kommer att vara frekventa besökare i vården. Det blir också stor påverkan i kommunerna då flera bor på särskilda boenden eller har hemtjänst.

Utbrottet bedöms ha uppdragats i ett tidigt skede och bedöms nu vara över.

Lärdomar vi alla behöver ha med oss:

- Viktigt med screening av utlandsvårdade patienter
- Riskfaktorer spelar roll för smittspridning
- Följsamhet till basala hygienrutiner oavsett yrkeskategori är en förutsättning för att förhindra smittspridning
- Medicinteknisk utrustning måste rengöras/desinfekteras mellan varje patient
- Noggrann städning
- Byte av vårdplats är en risk
- Närförråd ska innehålla minsta möjliga
- All utrustning och möbler som finns i vårdmiljöer måste kunna rengöras och desinfekteras
- Alla som arbetar i vårdnära miljöer måste ha kunskap om smitta och smittspridning
- Tidiga insatser kan bryta smittspridning effektivt

Handfat på sjukhus – en smittkälla!

Det har länge varit känt att handfatsavlopp härbärgerar bakterier, framförallt *Pseudomonas aeruginosa*. De vårdtagare som först och främst riskerar att drabbas är patienter med nedsatt immunförsvar som kan råka ut för livshotande infektioner. Kran, handfat och handfatsavlopp kan bli kontaminerade av patienter eller personal när till exempel patientens tvättvatten hälls ut i handfatet. Felaktig städning kan flytta bakterier från avloppssilen till kranen. Söta drycker som hälls ut i handfatet gynnar bakterietillväxt.

Risk för smittspridning ökar om en skarp vattenstråle från kranen riktas direkt mot

silhålet och därifrån stänker till omgivande ytor eller patient.

Detta problem gäller också duschslangar som hamnar på golvet intill golvbrunnen och kan sprida "avlopps-flora" till duschmunstycket som sedan kan infektera patienterna. Golvbrunnar ska rengöras minst en gång per vecka.

Vad kan vi göra för att minska risken för smittspridning från handfat?

Informera patienterna om att de inte kan använda handfatet som hemma dvs:

- Undvik förvaringsytor inom 1 meter från handfatet där patienterna ställer sin tandborste, tvål, rakhyvel, mm
- Häll endast ut rent vatten i handfatet
- Duschslangar ska hängas upp på ställning så att de inte hamnar på golvet

Teknisk service gör regelbundet underhåll av perlatorer och vattenlås, speciellt på avdelningar med immunsänkta vårdtagare t ex på neonatal-, hematolog- och onkologavdelningar.

Om du observerar ett handfat, vars kran ger upphov till stänk, anmäl till Teknisk service för åtgärd liksom duschslangar som inte går att hänga upp.

VRI i tropiskt klimat

I slutet av september närvarade en av Vårdhygien Hallands hygiensjuksköterskor på en konferens anordnad av International Federation of Infection Control (IFIC).

Konferensen varade i tre dagar och tog upp flera intressanta områden:

antibiotikaresistens, epidemier utanför sjukhus, följsamhet till handhygien, desinfektionsmetoder och förebyggande vårdhygieniska åtgärder inom vissa områden såsom endoskopi, neonatal, hematologi och operation. När man möter kollegor från världens alla hörn blir det väldigt tydligt att,

trots olika bakgrund och ekonomiska förutsättningar, står vi ändå inför samma vårdhygieniska utmaningar.

”The big five” när det kommer till vårdrelaterade infektioner är urinvägsinfektion, lunginflammation, postoperativ sårinfektion, sepsis relaterat till centralvenösa infarter samt gastrointestinal infektion. I länder med tropiskt klimat tillkommer även vårdrelaterade infektioner orsakade av arbovirus såsom zika, chikungunya, denguefeber och gula febern.

Smittorna sprids via myggor av släktet Aedes och risken att smittas av de tre förstnämnda är störst i befolkade stadsområden, medan risken att drabbas av gula febern är störst i skogsområden. Problemet är att sjukhusen befinner sig i stadsmiljö och många gånger gränsar till skogsområden.

I Brasilien finns fallbeskrivningar av att dengue och zikavirus överförts till personal pga. stickskador och till patienter via blodtransfusion och transplantationer. Det förekommer även att patienter blir smittade via myggor när de vårdas ineliggande på sjukhus. Dengue anses vårdrelaterad om patienten varit ineliggande på sjukhus under minst tio dagar innan symtomdebut. För att förhindra uppkomst av dessa typer av vårdrelaterad smitta inriktas åtgärderna på att förse sjukhusens fönster med myggnät. Man letar också efter, och tar bort stillastående vattensamlingar inom en kilometers radie runt sjukhuset då dessa fungerar som uppfödningplatser för myggor.

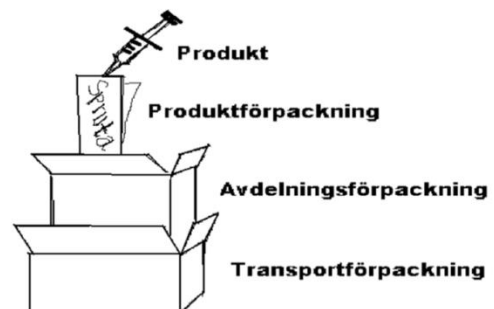
Detta är vårdrelaterade infektioner som vi ännu är förskonade ifrån i vår del av världen,

men framtida klimathot med stigande medeltemperatur kan leda till att vår gynnsamma situation förändras. Spridning i samhället av chikungunya förekom 2007 i Italien, dengue i Frankrike 2010 och på Madeira 2012-2013. Enligt det europeiska smittskydds nätverket ECDC kommer vi i Europa att få vänja oss vid utbrott av tropiska virussjukdomar framöver men vi får hoppas att det dröjer innan Hallands sjukhus förses med myggnät!

Ompackning av sterila medicinsktekniska produkter på C-förrådet HSH

Det har under 2017 uppförts ett renrumsförråd på C-förrådet för ompackning av sterila produktförpackningar till nya avdelningsförpackningar innehållande färre produktförpackningar.

Detta renrumsförråd är ventilerat med övertryck och HEPA-filtrerad tilluft och det är specialutbildad förrådspersonal som ska sköta ompackningen av varorna. Ompackning av produktförpackningar sker till ny avdelningsförpackning bestående av en plastpåse där det bl.a. kommer att finnas information om hållbarhet.

Möjligheten för enheterna att kunna beställa mindre avdelningsförpackningar innebär att materialet inte hinner bli för gammalt och därmed inte, i samma utstäckning som tidigare, behöva kasseras.

Mer information kommer från C-förrådet i samband med starten som planeras till slutet av januari.

För att de sterila medicinsktekniska produkternas renhetsgrad ska bevaras ända fram till patienten gäller följande på vårdenheter:

- Produktförpackningen ska förvaras så långt det är möjligt i sin avdelningsförpackning (endast ett mindre antal produkter på t ex en stickvagn: förbrukning för en dag eller en vecka)
- Oanvänt material från närförråd/stickvagn ska aldrig läggas tillbaka i avdelningsförrådet
- Hantera alltid produkterna med nydesinfekterade händer!
- Skydda produkterna mot fukt, damm och direkt solljus
- Sterila produkter ska förvaras i stängt skåp eller i ett avskilt rum som inte används som genomgångsrum och minst 40 cm ovan golvet
- Produkterna placeras så de äldsta hamnar längst fram
- Rutiner för översyn, att materialet är helt och att utgångsdatum inte passerats, görs lämpligtvis i samband med städning
- Rutiner för rengöring av såväl förråd som närförråd ska finnas på varje vårdenhet

Vårens utbildningar Vårdhygien Halland

	Grund- utbildning Vårdhygien	Observatörer Basala hygienrutiner	Hygien- ansvariga	Städ/VNS
Halmstad	180320	180315	180410	180108 180115 180122
Varberg	180315	180306	180417	180111 180125
Kungsbacka	180313	-	180419	180130

Anmälan görs via utbildningskatalogen. Mejla UTBILDNINGSOCHEVENTSERVICE@regionhalland.se om du behöver hjälp.

Vi hälsar vår nya medarbetare välkommen!

Vårt vårdhygieniska team förstärks med Susan Johansson.

Susan kommer närmast från en tjänst som operationssjuksköterska på HS Halmstad. Hon börjar hos oss den 1/1-2018 och kommer att vara placerad på Vårdhygien i Halmstad. Tillsammans med oss övriga på vårdhygien kommer Susan att serva Hallands sjukhus enheter i vårdhygieniska frågor.

Vi hoppas Susan kommer att trivas hos oss och hälsar henne varmt välkommen!

*God jul
och gott nytt år*

*önskar
Vårdhygien Halland*